

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
*
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

ADATESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beirat a Fazekas-utcaáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A lepisszegett Carusó.

Kassa, október 4.

Igenis, őt az utólérhetetlen tenoristát, a legdusabban jövedelmező hangszállak boldog tulajdonosát, Carusót, lepisszegette a budapesti közönség. Aki előtt meghódolt a félvilág, Európa és Amerika, a nagy Carusót kiméletlenül lepisszegették. A részletekre kíváncsiak bővebb tudósítást olvashatnak az esetről a tegnapi fővárosi lapok operaházi kritikájában. Az óvatos referensek finoman diplomatikus soraiból is megállapíthatják a kétségbevonhatatlan igazságot, hogy Carusó adós maradt a nagy ígérettel, melynek beváltására a közönség, a világhírű énekest kísérő reklám tömkeleg után jogosan várt. A négyszáz koronákat egy páholyért és száz koronákat egy földszinti ülőhelyért fizető közönség mesterségesen felcsigázott várakozásában csalódott. Hiábavaló minden köntörfalazás, igenis csalódott a közönség!

És itt verjünk cöveket az eset históriája után. Mert a csalódás tényénél érdemes kissé időzni s ha úgy tetszik felette elmélkedni. Kezdjük ott, hogy a Carusó-est méregdrága helyárai, nem a művész fellépését honorálták, hanem a jótékony-ságot szolgálták. Az est harmincezer korona jövedelméből, csak 12 ezer korona Carusóé, a többi a József főhereeg szanatórium tüdőbetegeire megy. Carusó — fájdalom ez így van — bárhol énekel örömet fizetnek neki ennyit, a tüdőbetegek szanatóriuma azonban mikor kapott volna olyan nagy summát egyszerre a társadalomtól, ha nincs véletlenül — egy ilyen vonzó hatású énekes? És akik fizették, a horribilis belépő díjat, azoknak a négyszáz korona annyi, mint nekünk a négy fillér? És ők mégis csalódtak! És ők mégis pizszegtek. Sokallották a drága, jó pénzt, azért amit az indisponált énekes nyújtott. E szerint elméltóztattak felejtkezni arról, hogy az előadás a szanatórium emberbaráti célját szolgálta, a diadémos hölgyek, a frakkos urak, — ah! ah! — csak mulatni jöttek, Carusót élvezni és a szórakozást drágállották? Ah! Ah! persze az más!

Ebben a szerencsétlen országban sokan nem is látják, nem is sejtik, vagy nem akarják megérezni, hogy most történeti időket élünk. Nem a

politikusok kis és nagy játékaire gondolunk, hanem a társadalom méhében izzó, kitörni készülő forrongásokra, mert így készül a história. Soha annyi feszítő gőz fel nem gyülemllett a magyar társadalom bensejében, mint mostanság. És akik ezt látják, erejüket megfeszítve dolgoznak azon, hogy az egyes osztályokat elválasztó irtózatosszakadékok áthidalassanak. Hogy munkájuk sikerüljön, kényszerítvük a ma divatjának, izlésének hódolni.

Nagy adósságaink vannak a társadalmi köteleességek terén. És táncolva, mulatva kell a törlesztést végrehajtani. Aki ma sikeresen akar jótékony célt szolgálni, kell hogy a divat jármába hajtsa nemes hevületét, különben kárba vész a legjobb szándék is. A balkéz ne tudja, amit a jobb adott: krisztusi elv. Mi civilizált pogányok villanyfényt szórunk magunk felé, száz ujsággal megörökítjük, hogy lássák sokan, olvassák még többen, társadalmi köteleességeink adójának lerovását.

A jótékony egyletek elnökei és elnöknői holtra dolgozzák magukat ötletek kigondolásában, hogyan lehetne újabb mulatságot kimódolni, mely vonz és e szerint bőséges pénzaratást ígér. Mert a ma jótékony-ságának nincs krisztusi elve, ha hivalkodást nem legyezgethet, akár ne is próbálkozzék adakozás után kopogtatni. És ha már kényszeredetten meg kell hódolni ennek a csuf divatnak, ha csak táncol, mulatozással, pezsgővel, zenével egybekötve jótékonykodik a közönség, minő aránytalanul kicsiny az összeg, mely a célt táplálja, ahhoz képest, amit az adakozók vele kapcsolatosan költenek ruhákra, megjelenésre s egyéb más mellékes körülményre?...

Carusó közönség csalódott, mert a négyszáz koronás páholy mellé, a ruha legalább két annyiba került. Mi azonban nem sajnáljuk őket. Hálásak vagyunk a szerencsés ötletért, mely kigondolta, hogy Carusó nevével pénzt lehet csinálni tüdőbeteg szanatóriumok felállítására. Sajnáljuk azonban, hogy társadalmunk lelki világa ilyen szomorú perspektívát nyújt. És aggodó gonddal kérdezzük hová, fog ez vezetni? Az elválasztó szakadékok nagyok, az átvezető palló azonban, nagyon keskeny. Mert csak nagyon kevesen járnak rajta, hogy a szenvedők, a nyomorgók panaszát meghallgassák. Ez így nincs jól. Egyszer ez

a szakadék megtelik hömpölygő emberáradattal, mely irtózatossstrom alá veszi azokat, kik fent vannak s nem hallják a mélységekből felzúgó nyomor dalát, Ezt talán mégis jobb volna be nem várni, hanem a társadalmi köteleességek gyakorlásában a krisztusi elvet érvényesíteni. Nemde?

A kiegyezés döntés előtt.

A bankügyet kikapcsolták?

Kész a kiegyezés.

A kiegyezés a vajudas utolsó óráiba jutott. Vagy megszületik most a kiegyezés vagy meghal. A vajudas figyelői: beavatott politikusok szerint a reménység elannyira megnövekedett, hogy az egyezés arányszáma 49—50-hez. Ugy látszik a nehézségek nagyrésztét sikerült legyőzni. Hogyan az még ma csak a beavatottak előtt ismeretes, a tárgyaló államférfiak azonban óvakodnak a nyilatkozattételtől.

A kiszivárgott hírek szerint a kvótában már megegyezett a két kormány. A magyar kormány elvben belement a kvóta $7\frac{10}{100}$ — $8\frac{10}{100}$ százalékkal való felemelésébe, természetesen a kvóta emelés csak akkor lesz befejezett, ha a magyar kormány az érte szolgáltattott ellenértékét megfelelőnek találja. Nehéz lesz a parlamentnek ezt a keserű labdacot lenyeelni, de talán fog menni, persze csak akkor, ha a kvóta emelés ellenében a kizsákmányoló osztráktól sikerült valami értéke-sebb előnyöket kicsikarni.

Most azonban még egy nagy akadály leküzdése vár a két kormányra. A jegybank ügye. A magyar kormány el nem tántorodott eredeti álláspontjától, mely szerint az osztrák-magyar bank szabadalom meghosszabbítását 1917-ig kizártnak tekinti. Viszont az osztrák kormány mereven ragaszkodik a bankközösség meghosszabbításához. Ez hát a legnagyobb ütköző pont. Az osztráknak nem kell kiegyezés bankközösség nélkül, a magyar parlament függetlenségi pártja pedig elveinek árulója lenne, ha önálló bank nélkül szavazná meg a kiegyezést. Tehát szó sem lehet arról, hogy a bankkérdésben mi az osztrák követelést elfogadjuk. Inkább hiúsuljon meg a kiegyezés. Az önálló magyar jegybank felállítása nem függ össze a kiegyezéssel, az osztrák perfidiát jellemzi, hogy ezzel a kérdéssel az egyezséget komplikálta.

A kiegyezés létrejöttében egyébként kedvezőbb kangulat uralkodik, ami másnak nem magyarázható, minthogy az osztrák kormány belátta követelése jogtalanságát s kikapcsolta a bank ügyét a tárgyalások anyagából. Ilyen hír terjedt el a tőzsdén is, hol azt beszélik, hogy a kiegyezés kész, a tárgyalások eredményre vezettek.

Az utolsó órákban bizalommal tekint a magyar közönség a kormány felé. Titáni harcot kellett vívnia az osztrákkal s ha ma azt a hirt hapnók, hogy az egyezés létre

jött, bizonyos, hogy az ország gazdasági érdekei a lehetőségig kielégítést találtak.

A tegnapi tárgyalásokról a következő jelentést kaptuk:

A kvóta dolgában az osztrák miniszterek magatartása már nem annyira merev, mint eddigé volt. A kvóta-követelést jelentékenyen mérsékeltek és már az ellenértékek kérdésénél is enyhült a túlnagy feszültség. Az összes kérdésekben megformálták a javaslatokat, amelyek a kvótáról, a cukorszűrtaxáról, a kvóta emelésével szemben magyar részről követelt pénzügyi ellenértékekről s a közlekedési csatlakozásokról (az annabergi csatlakozásról s egyéb vasuti megtengerhajós összeköttetésekről) szólnak. Ennek megtörténtével végleges pozíciókba vonultak vissza a hadakozó felek.

— Alapos reménység van arra, hogy az egyezség egész anyagát sikerül tisztázni — a bank dolgát kivéve. Az osztrák kormány ragaszkodik abbeli követeléséhez, hogy a magyar kormány kötelezően vállalja a közös bank szabadalmának meghosszabbítását. Ezt a kötelezettséget természetesen a magyar kormány vállalni nem hajlandó.

— Mára egész bizonyossággal várják a döntést, amelyet nem szabad egészen reményvesztetten várni, mert hír szerint nincs teljességgel kizárva annak lehetősége, hogy az utolsó órában az osztrák kormány enged a bankkérdésben.

A színjáték kezdete.

Ha úgy tetszik — prologus.

Bár nem poezis, hanem próza.

Holnap este fölrepül a színpad kárpitja és a muzsák segedelmével megkezdődik a színiévad. Tetszik önöknek ez a bájosan stilizált mondat? Nemde hangulatos bevezetés. Ha szerénytelennek látszom is, elvagyok büvölve tőle. A muzsák segedelmével . . . Megismételtem, mert ez különösen jól hangzik, olyan idillikus csengése van. Muzsák, tilinkó szó, holdfény, rózsaberek, oly bábajos idilli kép, csodaszép muzsika! Azután, hogy szokincstünket fitogtassuk: Thália temploma, a nemzet napszamosai, a magyar nyelv apostolai és így tovább, ha úgy tetszik — a limonádé.

Mert hát kérem alázattal, bolond komédia, üres szócsépelés az egész, amit a muzsák segedelméről, Thália templomáról és a nemzet napszamosairól, itt-ott a fiatal bolyhosok tollából meg fog jelenni. A tény, hogy holnap megkezdődik a színjáték a kassai színpadon és Komjáthy János vállára egy a viszonyokhoz mért igen kockázatos, nagy költségű vállalkozás terhe szakad. Legalább 180—200 ezer korona biztos kiadás gondjával indul neki a színiévadnak, mert annyit teszen ki a személyzet és egyéb kiadások összege, ha nem többet! És ezzel szemben az eddigi biztos bevétel, az a csekélyke, szomorúan kicsiny bérlet, mely szégyenkezve eltörpülhet Debreczen, Arad, Nagyvárad, Temesvár, Kolozsvar színházainak bérlete mellett. A többi bizonytalan, amelyért bizony keserves gondokkal kell megküzdödni a mai világban.

Azért hát hagyjuk a muzsák segedelmét, ahelyett becsüljük meg egyedüli aktív kultur tényezőnket a színpadot és becsüljük meg egy komolyan munkálkodó művészgázgató becsületos törekvéseit. Láttuk az elmúlt színiévadok előadásaiból, hogy Komjáthy valóban fővárosi nivóra — ha ez mértékadó lehet — emelte a színjátszást Kassán. Akiknek alkalmuk volt egy néhány előadást a fővárosiakkal összehasonlítani, bátran állíthatják, hogy a mienk bizony egyivásu vele. Nos, ha mi a színvonalat megakarjuk ez évben is tartani, legyünk támogató barátai a színháznak. Komjáthy

nem kér jóakaratot, elnéző elismerést, kiállja a kritikát s a szerint vár ítéletet, hogy mit nyújt. Az már a közönségen mulik, hogy a jót állandóan és bőven nyujtsa, mert tudvalevően a jó pénzbe kerül. Sok pénzbe a színpadon.

A színész, ma nem a nemzet napszamosa, hanem hatalmasan megfizetett művészember s az író sem tilinkózik borostyán koszorúért, hanem genialitása termékét, alaposan megfizeteti. Egy elsőrangú vidéki színház, mely énekes és drámai műfajt egyenesen kultivál s a szűkre szabott közönség miatt kénytelen változatos műsorral dolgozni, a kettős személyzet és gyakori újdonságok folytán horribilis munkát és pénzt igényel. Ezt persze a közgyűlés kulturérzéke észszel föl nem éri. Különben miért nyirbálta volna meg a szubvenciót?

A közönség azonban kultur érzékű. Ez ad kedvet Komjáthy-nak, kedvének szárnyat és lendületet a művészi alkotások terén. A közönségnek szép és nemes szellemi élvezetekben lesz része, már eleve megjósoljuk. Es miután e sorokat prologusnak szántuk, a prologus természetesen pedig ajánlást követel a végső akkordban, ajánlásunk ez: járjunk a színházba, pótoljuk ki ezzel az igazgató igazságtalan megrövidítését és keresünk reá módot, hogy a közgyűlés ridegsége egyetlen kultur tényezőnk, a színészet dolgában jóra forduljon!

„Van lakásom a másvilágon...”

Öngyilkos leány.

Egy szerelmi regény befejezése.

Az élet fáradhatatlan tragédia szerző. Ki nem merül a bonyodalmas, szövevényes esetekben, legfeljebb megismétli önmagát. Ma délelőtt is az élet megszokott tragédiának reprice játszódtott le a Fazekas-utcán. Egy fiatal, 19 éves leány emelte maga ellen a halált hozó feyvert. Nem sikerült neki azonnal meghalnia, felépülése azonban bizonytalan, közelebb áll a sirhoz, mint az élethez. Az öngyilkosság részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

A szerelmi idill.

A Fazekas-utca 17. számú ház egyik lakásában lakott Veszely István kávéfőző-segéd, szeretőjével Hajdu Mariskával. Az ember nős volt, ez azonban nem akadályozta abban, hogy a ragályi születésű fiatal leányt elcsábítsa. Tizennyolc éves volt Hajdu Mariska mikor a kávésegéd udvarlására elszédült s s legény karjaiba dobta ártatlanságát. Kezdetben szerelmüket mi sem zavarta. Veszely István ékszereket, ruhát vásárolt a lányának, de később megváltozott. A ruhákat, az ékszereket elzálogosította, hogy legyen pénze a lóversenyre. Mert nemcsak a szerelmi sport volt szenvedélye a kávélegénynek, szerette a lovakat is. Sőt a lovakat talán jobban is, mert a leány nemsokára tapasztalhatta Veszely durva bánásmódját. A legény attól tartott, hogy a szerelmi idill kiderül s titkolni akarta, hogy nős ember léteire viszonya van a lány-nyal.

Eleinte közös képen lefényképeztek magukat, később ezt a képet visszakövetelte. Sőt az utóbbi időkben azt mondta a lányának, nem lakhatunk együtt, keressen magának másutt lakást.

Az öngyilkosság.

Hajdu Mariskát nagyon elbusította a szerelmi csalódás s ma délelőtt fel 10 órakor a Fazekas-utca 17. számú házban mellbe lötte magát. Amikor a dörrenésre a házbeliek a szobába szaladtak a leányt a földön fekvő sebbel találták. Csakhamar megjött Mihalik Béla főkapitány ügyeletes rendőrtiszt Nagy Géza dr. tisztiorvossal. A

doktor megállapította, hogy Hajdu Mariska revolverrel jobb mellébe lőtt. A leány még élt s a rendőrtiszt kérdésére elmondta, hogy szerelmi bánatból akarta magát elemészteni. Az asztalon egy 7 mm. átmérőjű forgópisztoly volt négy tölténnyel, az egyik töltény ki volt löve. Ennek golyója furódott a lány testébe, akit az első segélynyújtás után a mentők a kórházba szállítottak. Sebe életveszélyes.

Van lakásom . . .

Az asztalon a rendőrség egy kis papírszeletet talált, melyen Hajdu Mariska azt üzeni, hogy halálának okát levélben megírta Veszelyinek. A levelet azonban nem lelték meg a szobában. Később Peregry detektív egy darabokra szakgatott levelet talált a lakás ablaka alatt a Fazekas-utcán s azt összeragasztva kiderült, hogy a Veszelyinek szóló levél.

„ . . . Most már légy nyugodt — írja a lány — néztem lakást a másvilágon.” Majd a levélben szemrehányást tesz Veszelyinek, hogy tudnia kellett volna, mit csinál mikor elcsábította, mert nem volt tizennyolc éves mint ő. Bejelenti, hogy a tőle kapott holmiból nem maradt semmije, mert azt a férfi becsapta a zálogházba. A közös fényképet is most már megőrizheti. Aztán egy eltépett részlet következik célzással a férfi szüleiére. Ugy látszik baj volt velük.

A rendőrség a levelet és a forgó pisztolyt az esetről felvett jegyzőkönyvhez csatolta.

UJDONSAGOK.

— Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, Kassa képviselője ma Töketerébess-ről Budapestre érkezett.

— Komjáthy János Kassán. Komjáthy János színigazgató ma délben feleségével Kassára érkezett. A művésznek használt a karlsbadi kura s viruló egészséggel lát hozzá a színiévad munkájának.

— A király nevenapja. Ma délelőtt Ferencz József királyunk nevenapjának alkalmából az összes kassai templomokban isteni tisztelet volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok képviselői részt vettek. A dómban megtartott ünnepélyes isteni tiszteleten Fischer-Colbrie Ágost püspök celebrált. Jelen voltak: Eder Ödön polgármester, a tanács tagjai, Berczelly Jenő, táblai elnök, Paksy József főügyész, a táblalírák és az ügyészi kar, valamint a törvényszék és a járásbírótagjai, Ferdinándy Gyula vármegyei főjegyző vezetésével a megyei tisztikar, Pál Imre postaigazgató, Péchy Andor pénzügyigazgató stb. A tábornoki kar, valamint Loskay Gábor vezérőrnagy honvédeke-reületi parancsnok és a kassai helyőrség tisztikara, a református templomban Révész Kálmán mondott istenitiszteletet, melyen Szalay László főispán, Puky Endre alispán és számos előkelőség jelent meg. Az ág. ev. templomban Mohr Béla lelkes, az izraeliták templomában Klein József dr. főrabbi tartott isteni tiszteletet. A király születés napja alkalmából az iskolákban szünetelt az előadás, a középületeken pedig a nemzeti trikolor lengett.

— Október 6. A magyar nemzet mindenha kegyeletes szívvel fog emlékezni az aradi vértanukról, a haza szabadságáért szenvedett mártíromságuk évforduló napján. Az október 6-iki kegyeletből Kassa város közönsége is kiveszi részét. A jogakadémiai ifjuság nagyszabásu gyászünnepre készül, melynek pro-

grammját most állítják össze. A gyász-ünnepen Fái Flóra színtársulatunk művésznője is fog szavalni. A színház is részt vesz az ünneplők sorában s a hétfői előadás előtt odát szavalnak a színpadon.

— A szabad tanítás kongresszusa. Pécssett most folyik a szabad tanítás kongresszusa. A polgári kaszinóban megtartott alakuló gyűlésen a kongresszus egyik alelnökéül dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai püspököt választották meg.

— A dobsina—poprádi vasut. Gömör vármegye közgyűlése, melyen a vármegye bizottsági tagjai nagy számmal vettek részt, — mint tudósítónk Rimaszombatból táviratozta — egyhangu lelkesedéssel foglalt ma állást a dobsina—poprádi vasutvonal kiépítése mellett, amelynek érdekében a megye a főispán vezetése alatt október 28-án száz tagu küldöttséget meneszt a kereskedelemügyi miniszterhez.

— A féláru vasuti jegyek igazolványai. A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli: Az állami és törvényhatósági tisztviselők és nyugdíjasok részére féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok a jövő évre f. évi október hó 15-étől kezdve kiállítatnak. A jelenlegi igazolványokba kapcsolt arcképek az új igazolványok kiállításánál nem használhatók, mihez képest minden igényjogosultnak új arcképet kell beküldenie. Az arckép az előlap alsó szélén (magán a fényképen) az arcképen ábrázolt egyén által névalírással ellátandó. Az igazolványok kiállítására egyedül a magyar királyi államvasutak igazgatósága illetékes, miért is a kezelési illeték fejében igazolványonként fizetendő egy korona postautalvánnyal a magyar királyi államvasutak főpénztára címére (Budapest, Andrassy-ut 75.) küldendő. A postautalvány szelvényén az összeg pontosan megjelölendő.

— A kassai pincérek és október 10. A kassai pincérek és kávésegédek ma éjjel a Vigadó nagytermében gyűlésre jöttek össze, hogy az október 10-diki munkabeszüntetés dolgában határozzanak. A gyűlésen Kiss Lajos elnökölt, a hatóságot Radó Nándor rendőrfogalmazó képviselte. Hosszabb vita után a pincérek, tekintettel a közönség érdekére, elhatározták, hogy október 10-én nem tartanak egész nap munkaszünetet, hanem csak déli 12 óráig. Addig részt vesznek a népgyűlésen és a tüntető körmenetben. A határozat kimondását kétszeres szavazás előzte meg, mert a teljes munkaszünet pártján levők azt akarták, hogy ők vannak többségben. A második szavazás azonban, ha kisebb többséggel is, de a munka mellett döntött. A kassai pincérek között is úgy látszik többségben van a józanabb elem, mely összetudja a hivatás kötelességét, saját érdekeit, a demonstrációval kapcsolni. A gyűlés egyébként az elnököt kiküldötte a budapesti pincér-kongresszusra, melyet október 10-én tartanak.

— Wölfling Lipót menyasszonya. Olyan emberek, akik Wölfling Lipót menyasszonyának családját nagyon jól ismerik, azt mondják, hogy Ritter Mária atyja Blonnicban munkás volt és családjával együtt egy munkaházban lakott. Ritter évekké elelőtt vérmérgezés következtében halt meg. Teljesen téves néhány lapnak az a híre, hogy Ritter nagy vagyont hagyott hátra, mert családja a legnyomorúságosabb viszonyok között él. Maga a menyasszony Ber-

linben egy divatáru-tüzletben volt alkalmazva. Onnan azután visszatért szülővárosába, ahol nagyzólló föllépésével és elegáns ruhájával általános föltűnést keltett. Az Am Mittag mai száma azt írja, hogy Wölfling Lipót menyasszonya néhány évvel ezelőtt mint cselédeány szolgált Berlinben. Tizenkilenc éves korában került Berlinbe s már ottani tartózkodásának első idejében rendőri felügyelet alatt állott. Ritter Mária később Mannheimba, onnan pedig Münchenbe ment, ahol életmódja és foglalkozása miatt szintén minduntalan összekocanása volt a rendőrséggel. Wölfling Münchenben ismerkedett meg a leánynyal, aki azt mondta neki, hogy egy Schlechter Ágost nevű vőlegénye van. Wölfling elhívta ezt a vőlegényét a Rivériára s ott tizezer márkáért megvette tőle a menyasszonyát. Schlechter ezen a pénzen Berlinben sajtúüzletet nyitott. Wölfling menyasszonyát Berlin utcáin Ritter Helén néven ismerték.

— Elfogott pénzhamisítók. Szatmárról táviratozzák, hogy Bujaki Lajos és Morócz Lajos tanyai lakosokat, akik hamis pénzzel árasztották el a megyét, ma a csendőrség munkaközben meglepte és feleségeikkel együtt letartóztatta. Husz kilogramm cinket és pénzverőgépet koboztak el tőlük.

— A kereskedelmi miniszter a kisiparosokért. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter minden kereskedelmi és iparkamara területén egy-egy érdemes szegény sorsu iparos részére külföldi tanulmányi ösztöndíjra hirdetett pályázatot. A pályázat alapján hatszáz horonányi ösztöndíjban részesül négy lakatos, három asztalos, két szabó, két festő és egy-egy timár, könyvkötő, bádigos, kárpitos, puskaműves, kete-kötő, gépész összesen tizenyolc iparos.

— Nem érdemes már a fehérmeműt otthon mosatni! Elmaradhat a „nagy mosás”, mert *Haltenberger* kassai gőzmosó intézetében egy kilogramm fehérmeműt 40, 45, és 50 fillérért mosnak, anélkül, hogy a legcsekélyebb klórmész használnának. Aki érdeklődik ezen ujtás iránt, az kérje a „Gőzmosás” stb.-ről szóló ismertető füzetet.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— Kassa látványossága a Rákóczi körút 11. szám alatt levő *Balsay* Jenő tulajdonát képező ház udvarán felállított szökőkút. Mintegy 4 méter átmérőjű vízmedence közepén egy másfél méter magas angyal bájos szobra emelkedik a magasba. Az angyal kezében halat tart s a hal szájából szökik magasra a vízszugár. Aki látta a szökőkutat, egyhangulag az a véleményük, hogy bármely előkelő köztér díszül szolgálhatna. A rendkívül nagy ügyességgel és kiváló szakértelemmel csinált szökőkút *Steiner* Adolf és Társa kassai csatornázási és vízvezetési berendező műszaki cég munkáját dicséri. Ezzel a munkával a cég bizonyosságát adta, hogy nemcsak sablonos vízvezetési berendezéshez ért, hanem komplikált vízművek létesítését is jól megoldja.

Színház.

Az első hét műsora. A szezonot megnyitó „Fátum” előadása igen érdekes esemény lesz. Egy nagy tehetség szárnybontása a kassai színpadon. A „Fátum” szereplői, élükön Komjáthyval és Fái Flórával lelkes kedvvel és szeretettel játszik meg Zsiros István kitűnő darabját. Vasárnap este a darabot megismétlik, míg vasárnap délután, a szokásos leszállított helyárrakkal a „Casanova”, Barna Izsó kitűnő operetteje kerül színre.

A jövő hét műsora is igen érdekesen van összeállítva. Hétfőn a „Helyettes”, Flers és Caillavet kitűnő vígjátéka kerül színre. A darab a Vigszínház repertoírjának nagy erőssége. Főszerepeit Hevesi Mariska, Etsy Emilia, Gerő Ida, Szénássy, Nagy Sándor játsszák. Keddre még egyelőre nincs kitzizve semmi. Szerdán Bellot Adolf nagyhatású színműve, a „47-ik cikk” kerül színre, a főszerepben Fái Flórával, kinek ez a szerep egyik legjobb szerepe. Csütörtökön, a „Sabbinnók elrablása”-ban mutatkozik be Magyar Lajos, a színház új buffókomicusa, amelyben Rettegi Fridolint, a színigazgatót játsza; pénteken, a „Kis alamuszi” operetében lép fel Magyar Lajos másodsor. Szombaton lesz az új szezon második bemutatató előadása. Verő György kitűnő énekes és táncos bohózatát, a „Göre Gábor Budapestön”-t mutatja be a színtársulat. A darab a Királysínházban nagy sikert aratott és remélhetőleg sok derűs órát fog szerezni a kassai közönségnek is. Vasárnap este ugyancsak „Göre Gábor” kerül színre, míg délután Mayer Förster poetikus színműve, a „Heidelbergi diákélet” megy.

Kassai Nemzeti Színház.

1907. október 5-én, szombaton páratlan bérletben, ujdonságul először:

FÁTUM.

Színmű 3 felv. Irta: Zsiros István.

SZEMÉLYEK:

Báró Alpár Dezső — — Bartha István
Erna, neje — — — — N. Bodroghy L.
Ella, leánya — — — — Fái Flóra
Özv. Szentkereszty Vilma Etsy Emilia
Gróf Vajkay Sándor, tábor-
szernagy — — — — Komjáthy János
Gróf Vajkay László, hu-
szárfőhadnagy — — — — Dr. Rác Ede
Zinneburg Richárd herceg,
dzsidás kapitány — — — — Szénássy György
Trautmannsberg Arvéd, lo-
vag huszárfőhadnagy — Miskey József
Sárosfalvi Péterdy Jenő,
cs. és kir. kamarás — Pápay Lajos
Gozdanovics Béla — — — — Nagy Sándor
Gróf Lubinyovszky — — — — Burányi Ferenc
Báró Vesenyi — — — — Serfői György
Dr. Bánosy kir. közjegyző Doktor János
Kovács Margit — — — — Hevesi Mariska
Dr. Szelei, orvostanár — Pálfi Boldizsár
Apáca — — — — — Révi Vilma
Inas, Alpárynál — — — — Gerzsán Kálmán
Inas, Vajkay főhadnagynál Szabolcs Sándor
Szolga, a szanatóriumban Matolcsi B.

Történi: I. felvonás Alpár palotájában; a II. Vajkay főhadnagy lakásán; a III. egy fővárosi szanatóriumban. Idő: jelen.

Előadás kezdete 1/2, 8 órakor, vége 10 órakor.

Hirdetések.

Intelligens urak (hölgyek is.)

Állandó jövedelmező állásra tehetnek szert. Felvételre jelentkezhetnek a hivatalos órák alatt d. e.9—12-ig.

Kassa, Deák Ferenc utca 51. sz. I. e.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenkint észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus irás minta ingyen és bérmentve!

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Ményhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejede-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Bercsényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítás,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLÓ** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapirokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalan-
ul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését. pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

≡ **KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** ≡

≡ **FŐ-UTCA 4. SZÁM.** ≡

Elfogad **BETÉTEKET** takarékkönyvecskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapirokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

- Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

≡ **FÉRFI SZABÓ-MŰHELY ÁTHELYEZÉS.** ≡

Van szerencsém Kassa város és Vidéke n. é. közönségét és nagyrabecsült
vevőimet értesíteni, hogy

FÉRFI SZABÓ MŰHELYEMET

A MÉSZÁROS-U. 33. SZ. ALATT LÉVŐ HÁZBA ÁTHELYEZTEM.

Legdivatosabb őszi és téli kelmékből, szövetekből nagy választék. Megérkez-
tek már a legújabb angol, valamint honi divatkelmek. Megrendelések ponto-
san és mérsékelt árak mellett gyorsan eszközöltnék.

Tisztelettel:

MESTER ISTVÁN férfiszabó

Telefonszám: 373. **Mészáros-utca 33. szám.** Telefonszám: 373.

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**